

Hin föroyska bíblían og Poul Haremsst

Tá ið presturin í Fuglafirði skriv-
aði fyrstu grein sína um hina föroysku
Bíbliuna — greinin var dagsett 31.
jan. í ár — svaraðu teir sjei mennir
ið saman við mær hövdu kannað inni-
hald Bíbliunnar, honum greitt og skila-
gott í »Dagbl.« nr. 16. Hann gavst tó
ikkí, men kom í »Dimmal.« nr. 17 við
tveimum nýggjum greinum um sama
evni. Hesar greinar hava ikki fingið
aftursvar, sum tað eigur at verða giv-
ið. Sjálvur skoytti eg nakrar reglur
móti honum upp í grein mína »Bæði
til álop og verju«, sum júst tá skuldi
til prentingar; men eg hevði ikki
stundir til tað kvöldið at kanna nóg
gjølla um tað, su mHaremsst hevði
skrivað. Hinir sjei góvu honum aftur-
svar í »Dimmal.«; men teir fingi ikki
innivist fyrri meir enn einum lítum
parti av tí, sum teir hövdu at siga.
Bláðstjóri Dimmal, lovaði mær persón-
liga bláðrúmd fyrri svari til Haremsst,
men tá ið til stykkis kom, fekk eg ikki
innivist har. »Dagbl.« vildi enda kjak-
ið, tá ið eg hevði skrivað grein mína
»Fyrirbælt«, har eg gjørdi vart við, at
eg hevði nógv at skriva aftrat. Hvi
varð stríðið ikki endað har, alla ta
longu tíð frá fyrrapartinum í desem-
ber til langt út í janúar, tá ið Brimmes
skrivaði eina greinina fyrri og aðra
eftir við ongum skili móti hini fö-
roysku Bíbliuni og móti øllum mínum
bókliga arbeiði? Tó skyldi eg at takka
bláðstjóranum, harra Knút Wang, sum
oman á alt vælviljandi loyvið mær at
skriva grein mína »Bæði til álop og
verju«. Og tá ið nú »Föroya Social-
Demokratur« gevur mær rúmd fyrri aftur-
svari til Poul Haremsst, skal eg her
við Guds hjálp — og so stutt og greitt,
sum eg dugi — mótmæla órættvísu
álopum og skuldsætingum hansara, við
tað at eg beri ótta fyrri, at kanska on-
kur hevur fingið ta hugsan, at V. D.
man helst kortini hava bronglað inni-
hald Bíbliunnar her og har eftir egn-
um tykki.

★

Eg skal byrja við sjálvum hövuðs-
spurninginum, Haremsst dregur fram
tey orð úr einum versi av Bíbliunnar
meir enn 31.000 versum, nevniliga hesi
bæði orðini í Matt. 28, 19: »doypjið
tey«. Tað er alt. Um hesi orð sigur
hann: »Man kan her konstatere en ty-
delig afvigelse fra den aut. danske, den
svenske, de to norske, den aut. engelske
(King James version) og provst Dahls
der alle følger den græske grundtekst.«
Uppaftur: »Om konformatet« (sam-
svaran) »med flertallet af de over-
grundteksten hvilende oversættelser
kan der ikke her være tale«. Og upp-
aftur: »Derved bliver ded 7s højtidel-
lige erklæring om gennemgang vers
for vers og om fuld samsvarighed mere
end problematisk. Konstatierung af en
saadan afvigelse bestyrker ikke tilliden
hverken til erklæringen eller V. D.s
bibelgenigelse«.

Nú. Eg skal bert halda meg til mál-
beringarnar orðaraðið, tí tað er tað,
ið Haremsst ger. Samsvaranina millum
hinar ymsku málberingarnar, týðning-
inum viðvíkjandi, hava aðrir skrivað
um, og tað er ikki neyðugt at taka
orð teirra upp aftur. Um Haremsst
ikkí hevur gjøllað kannað tað, sum
hann so ívaleyður hevur skrivað um í
hesum álvarsama máli, ella hann roynir
at blinda eyguni í lesarum sínum,
tað veit eg ikki, og eg ynski eftir, at
tað ikki skal vera hetta seinna. Men
hvørki eg ella hinir sjei hava sagt, at
umseting mín her samsvarar við fleir-

talið av teimum 10 umsetingum, ið eg
nevni á baksíðuni á titilblaði hinna
föroysku Bíbliu. Og tað kann hon ikki.
Tí hesar 10 umsetingar siga so: Báðar
tær týsku og hin íslenska: »doypjið
tey«. (Tað eru triggjar). Báðar tær
ensku og hin svenska: »doypandi tey«.
(Tað eru seks). Hin danska og hin
norska á ríkismáli: »idet I döber
dem«. (Tað eru átta). Hin norska á
landsmáli: »med di de döyper deime«.
(Tað eru niggju). Og Dahls: »við tað
at tit doypa tey«. (Tað eru tiggju).
Hvussu mangar av hesum tiggju um-
setingum kundi eg nú fáa umseting
mína av hesum báðum orðum at sam-
svara við orðaraðið? Í mesta lagi
triggjar. Og tað ger hon. Hon sam-
svarar orðaraðið við hina íslensku
og báðar tær týsku. Onnur hin týska,
sum eg havi nýtt, er 852, upplag av
Martin Luthers umseting. Tá ið tí
Haremsst kallar umseting mína »de
Danielsenske kildevælde« kundi hann
líka væl sagt »de Lutherske kildevælde«.
Og hvi gremur hann seg ikki um øll
tey ættarlið, sum sjóðani trúbotina, bæði
í Danmark, Noregi, Íslandi og Föroy-
um við, hava drukkíð av »de Daniel-
senske kildevælde«? Tí málberingin
»idet I döber dem« kom ikki í Dan-
mark og Noregi fyrr enn eftir ár 1900,
og Dahls og hin landsnorska umseting-
in eftir 1920. Og hin íslenska Bíblían
sigur enn í dag: »doypjið tey«. Haremsst
sigur um fótnotuna í hini íslensku
Bíbliuni: »Vil De herre tage den is-
landske tekst til indtægt for V. D. gen-
givelsen, maa De i sandhedens navn
anføre, at den islandske bringer begge
læsemaader.« Men tá ið hin íslenski
umsetarin sigur »doypjið tey« í tekst
inum og hitt bert í fótnotuni, hevur
hann harvið gjørt av, at hann heldur
»doypjið tey« vera hitt beinara, og
skuldi eg havt tikið við allar fót-
og marginalnotur í danskari, svenskar-
i, norskum, íslenskari og enskum umset-
ingum, hevði hin föroyska Bíblían ver-
ði eitt sera rúgvismikið verk. Sum eg
havi skrivað áður: Ein og hvør, ið
eigur gamlar danskar ella norskar Bíb-
liur, kann blaða á, og hann skal tá
sigga, at tær siga: »döber dem«. —
Hvi talar Haremsst ikki um, at Dahls
umseting onga av hesum omanfyri
nevndu umsetingum samsvarar orða-
raðið uttan kanska hina landsnorsku!
Nei; Dahls samsvarar nøkulunda við
Rórdams umseting frá 1887, sum sig-
ur: »ved at döbe dem«. Og hesa mál-
bering tordu Danir hvørki 1907 ella
1948 at nýta í hini autoriseraðu um-
setingini, tá ið hon var reviderað.

Dömini úr nýggja testamenti, sum
hinir sjei í svari sínum í »Dagbl.« nr.
16 taka fram, roynir Haremsst í
»Dimmal.« nr. 17 at kollvelta. Hann
sigur, at við tað at flest øll av dömun-
um hava umsögnina í söguhátti (í
hövuðssetningini) plus lýsingarhátt í
tí tilhoyrandi liðinum, verður munur
á tí, og tá ið umsögnin er í boðshátti
(í hövuðssetningini) plus lýsingarhátt
í tí tilhoyrandi liðinum. Men hetta er
ikkí so. Tað ger ongan mun í tí, sum
stríðið her stendur um. Eg taki fram
trey dömi av teimum nevndu. Í Matt.
9,35 stendur: »Jesus ferðaðist nú um í
øllum stöðum og bygðum, lærði í sýna-
gogum teirra, prædikaði evangelium
ríkisins og gróddi hvörja sjúku og
hvønn veikleika.« Hetta vers kundi
verðið umsett: »Jesus ferðaðist nú um
í øllum stöðum og bygðum, lærandi í
sýnagogum teirra, prædikandi evange-
lium ríkisins og gróðandi hvörja sjúku
og hvønn veikleika.« og merkingin var

Ljóst
lætt
leskandi

BRYGGERIET
Lys Pilsner
STJERNEN

STJERNEN[®]
Lys Pilsner

júst hin sama. Og tá ið eg í nýggja
testamenti, sum kom út í 1937, um-
setti: »doypandi tey«, og í hini fö-
roysku Bíbliuni »doypjið tey«, sigur tað
júst hitt sama. Tað er bert tann munur,
at »doypandi tey« kundi kanska onkur,
sum fegin vildi hetta, fáa at styðja
hina kirkjuligu lærna og Dahls um-
seting, og sjóðani er eisini »doypjið tey«
betri föroyskt mál. Eg nevni hitt seinna
dömið. Í Luk. 6,35 stendur: »lænið
uttan at vænta nakað aftur!« Tað
kundi verðið umsett: »lænið, væntandi
einki aftur!« ella: »lænið, og væntið
einki aftur!« — hetta síðsta var kan-
ska tað besta, málsliga sæð. Týðning-
urin er hin sami í øllum trimum um-
setingunum. Hetta versið slær Haremsst
hart á og heldur, at tað »pudsiga« er
við tí, at tað slær hinar sjei og meg á
munnin og styðjar »paa det kraftigste«
Dahls umseting av Matt. 28,19. Nei,
tað er tvørtur ímóti — sum omanfyri
er víst á. Tað er tað »pudsiga« við tí,
at Haremsst slær seg sjálfan á munnin,
og hetta nevnda versið styðjar »paa
det kraftigste« mína umseting (»doyp-
jið tey«) og ikki Dahls. Harrin lærði í
Luk. 6,35 um mátan, ið teir skuldu
læna uppá: Teir skuldu læna og einki
vænta sær aftur. Og í Matt. 28,19 lærir
hann um mátan, teir skuldu gera læri-
sveinar uppá: Teir skuldu gera læri-
sveinar og doypa teir. Hetta samsvarar
við Mark. 16,16: »Tann, ið trýr og
verður doypur, skal verða frelstur«.
Men fyrri at eingin skuldi hugsa, at
döpurin er neyðugur til frelsu, legði
Harrin aftrat: »men tann, ið ikki trýr,
skal verða fordömdur«.

Framhald
Victor Danielsen

Dráttarlisti fyrri 2. drátt

19. apríl 1952

Tríðji föroyski happadráttur
Hesi nummur hava vundið:

5000 kr.
Nr. 203
500 kr.
Nr. 239
200 kr.
Nr. 207 - 555 - 556 - 988 - 1183
100 kr.
Nr. 2 - 14 - 31 - 34 - 53 - 75 - 76
94 - 118 - 125 - 132 - 140 - 152 - 169
181 - 205 - 206 - 217 - 256 - 301
305 - 321 - 358 - 336 - 438 - 441
449 - 496 - 502 - 566 - 589 - 622
626 - 648 - 671 - 730 - 763 - 766
775 - 777 - 781 - 837 - 870 - 879
940 - 951 - 961 - 987 - 999 - 1002
1030 - 1067 - 1075 - 1165 - 1170
1173 - 1196 - 1206 - 1213 - 1277
1341 - 1378 - 1381 - 1395 - 1406
1409 - 1413 - 1414 - 1438 - 1490
1492 - 1503 - 1525 - 1529 - 1550.

Vinningarnir verða útgoldnir
beinan vegin við frádrátti av
10%. Vinnarar verða umbidnir
at venda sær til happadráttar-
seljarar teirra.

Tórshavn, 19. apríl 1952.
HAPPADRÁTTARNEVNDIN

Vaskarið í KRÓKI
heintar og sendir klæðini!